

Věkem podmíněná makulární degenerace

(etiopatogeneze, současné diagnostické a terapeutické možnosti)

Petr Kolář

Oční klinika LF MU a FN Brno

Přednosta: Prof. MUDr. Eva Vlková, CSc.

Věkem podmíněná makulární degenerace (VPMD)

- Nejčastější příčina **těžké ztráty zraku** ve vyspělých zemích

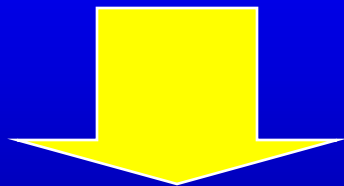
Věkem podmíněná makulární degenerace (VPMD)

- **VPMD** je multifaktoriální choroba vyvolaná kombinací **vlivů zevního prostředí** a **predisponujících genů**.

Věkem podmíněná makulární degenerace (VPMD)

➤ AMD

(age-related macular degeneration)

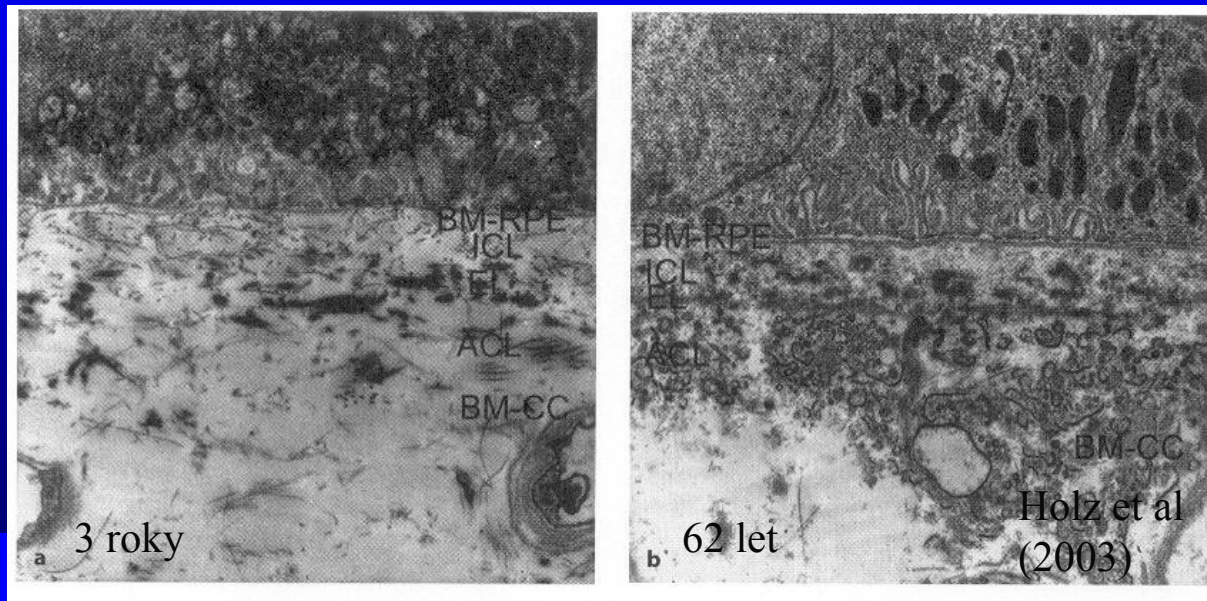

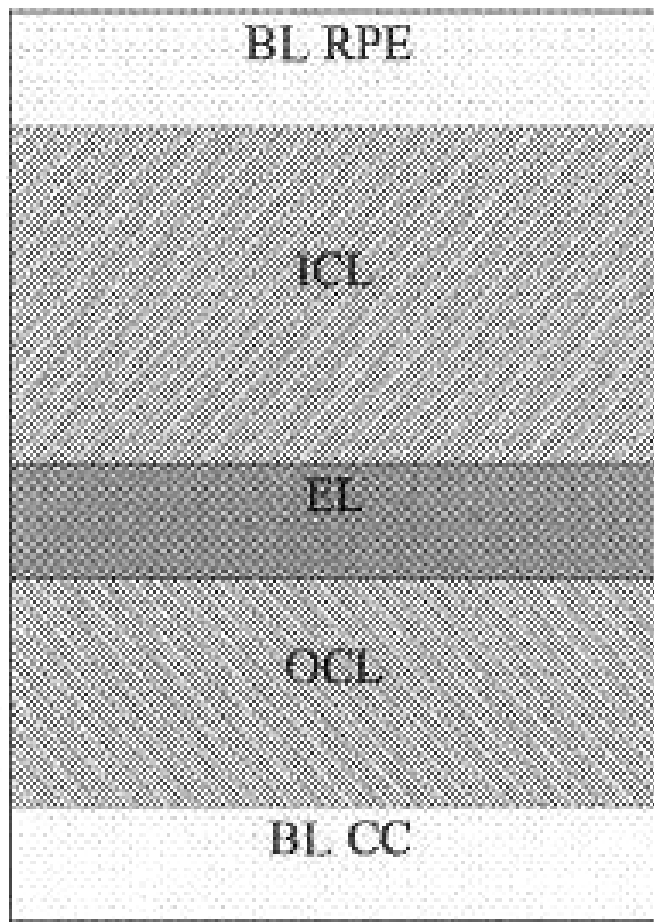
➤ VPMD

(věkem podmíněná makulární degenerace)

Etiopatogeneze VPMD

- ↓ propustnosti **Bruchovy membrány** s věkem
(ztluštění, granulární a vesikulární struktury)

9 %
 44 %
 23 %
 20 %
 4 %

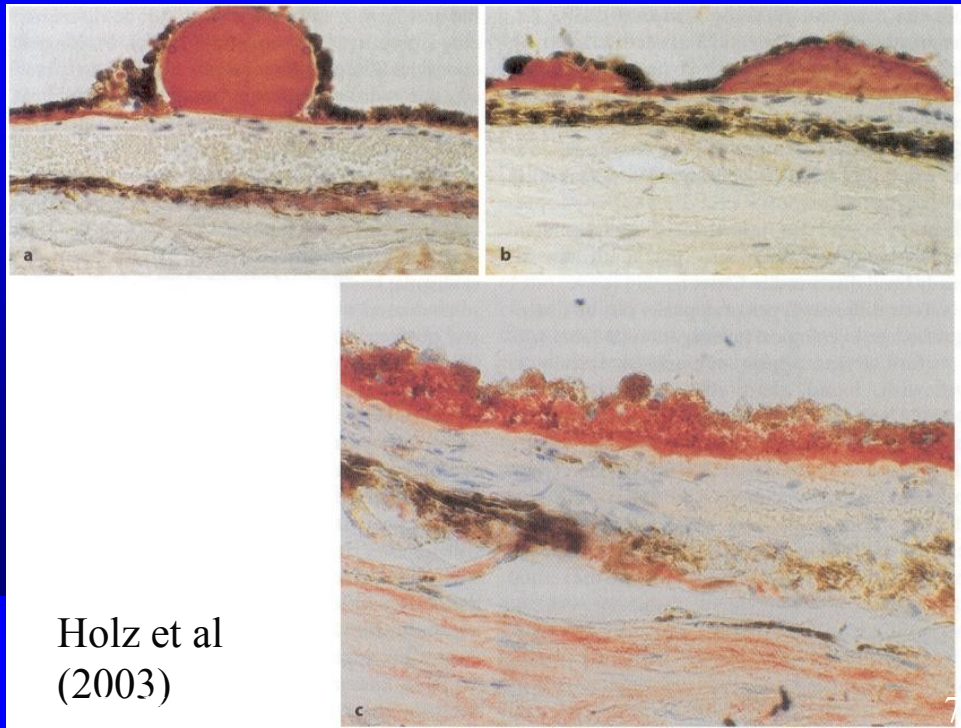
CIV, CV, Laminin, Vitronectin, HS
CI, CIII, CV; Fibronectin, CS, DS
Elastin, CVI, Fibronectin
CI, CIII, CV; Fibronectin, CS, DS
CIV, CV, CVI, Laminin, Vitronectin, HS

Marshall *et al* 1998 (modified)

Etiopatogeneze VPMD

➤ **Drúzy** (depozice hyalinu mezi RPE a Bruchovou membránou)

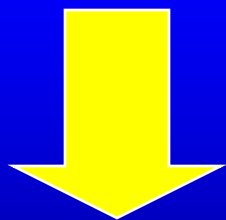
- měkké (konfluentní)
- tvrdé (solitární)

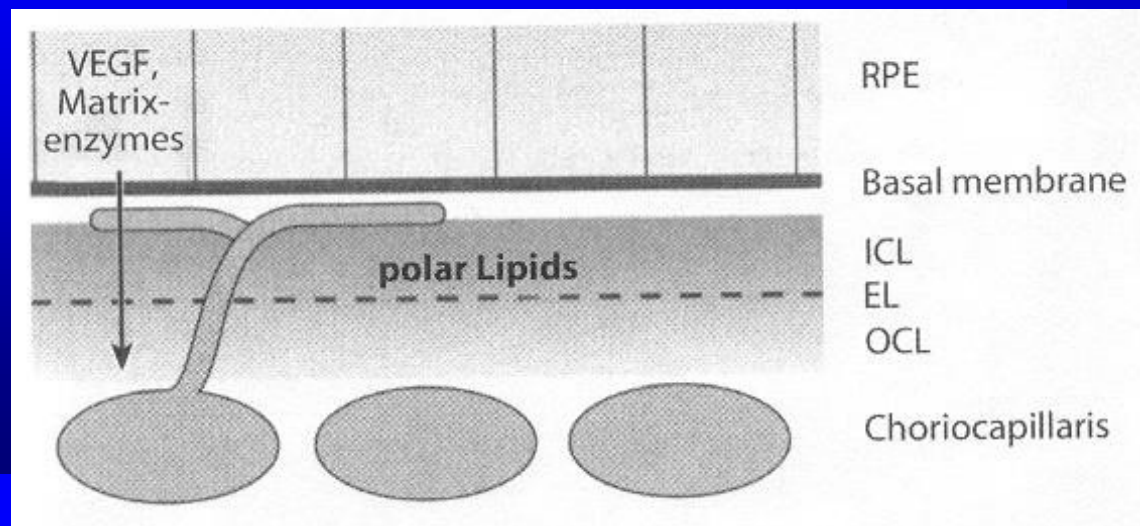
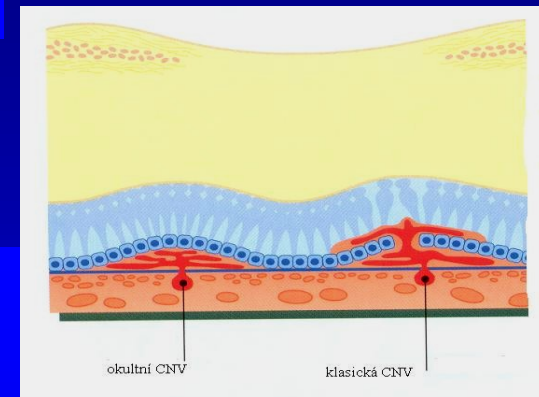
Holz et al
(2003)

Etiopatogeneze VPMD

➤ CNV (chorioideální neovaskularizace)

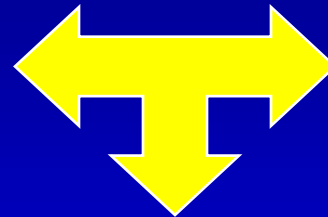
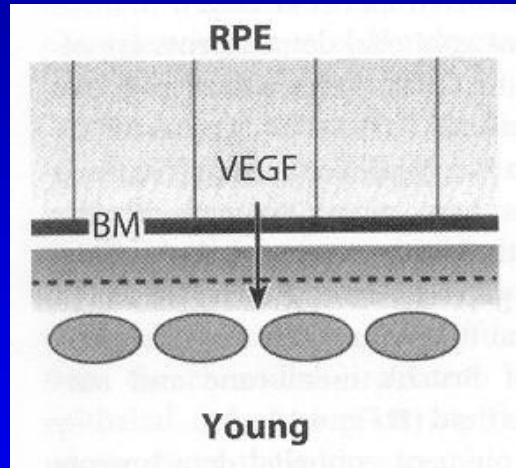
cévní růstové faktory (VEGF)

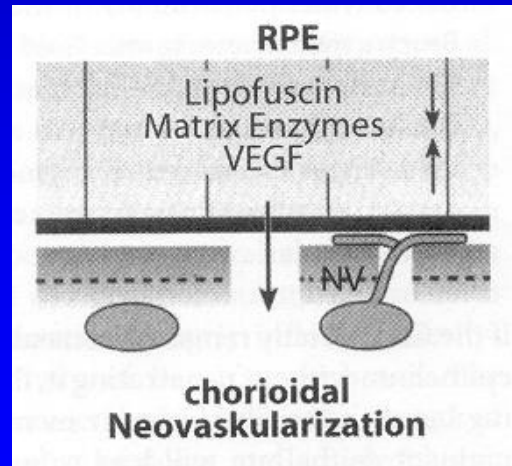

Etiopatogeneze VPMD

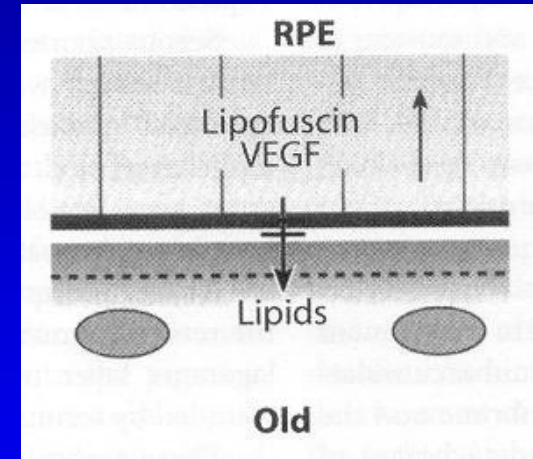
Fyziologický stav

CNV

Stáří

Holz et al (2003)

Etiopatogeneze VPMD

➤ Geografická atrofie PE

(pomalu proredující atrofie RPE,
chorioidey a neuroretiny)

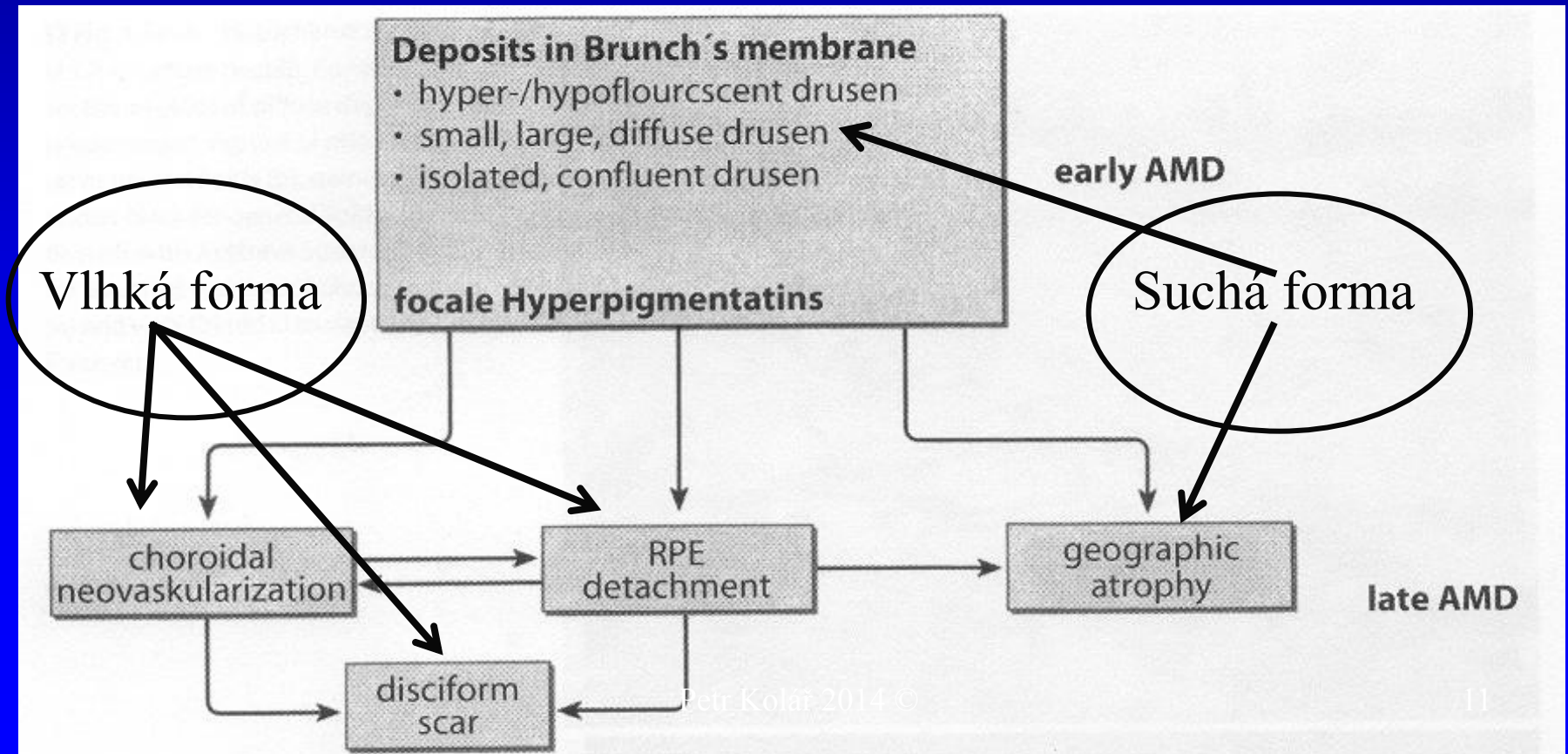

Útlak buněk RPE
konfluentními
drúzami

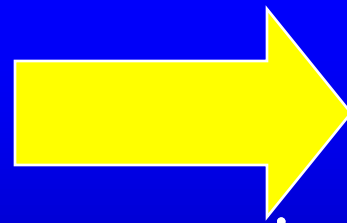
Smrt buněk RPE

Klasifikace VPMD

Suchá forma VPMD

➤ Suchá forma
VPMD

drúzy, změny v
retinálního
pigmentové
epitelu, geografická
atrofie

Drůzy

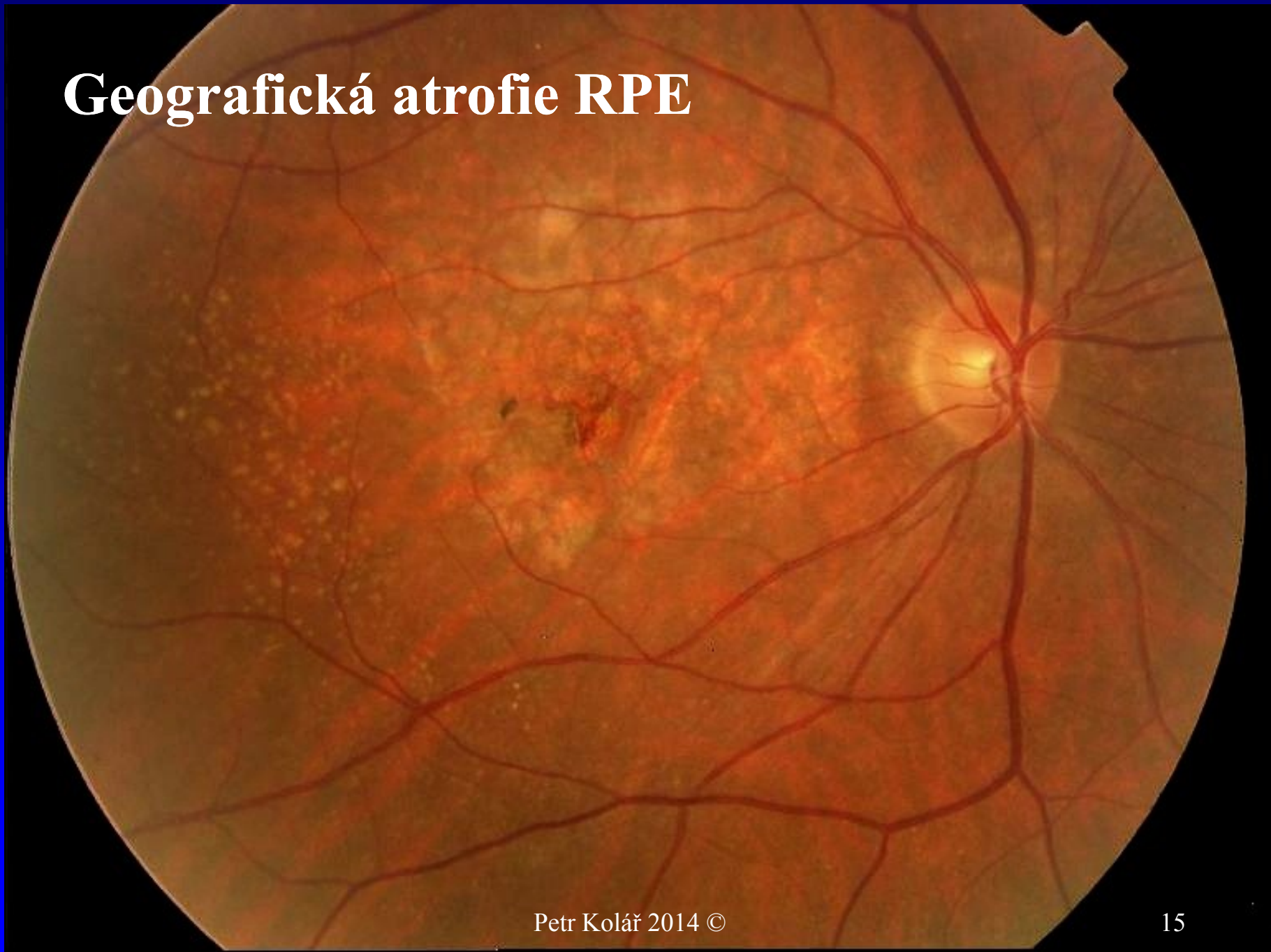

Změny RPE

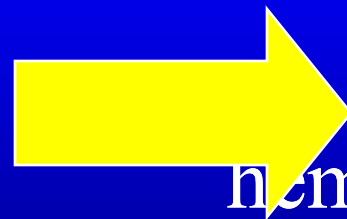
Geografická atrofie RPE

Vlhká forma VPMD

➤ Vlhká forma VPMD

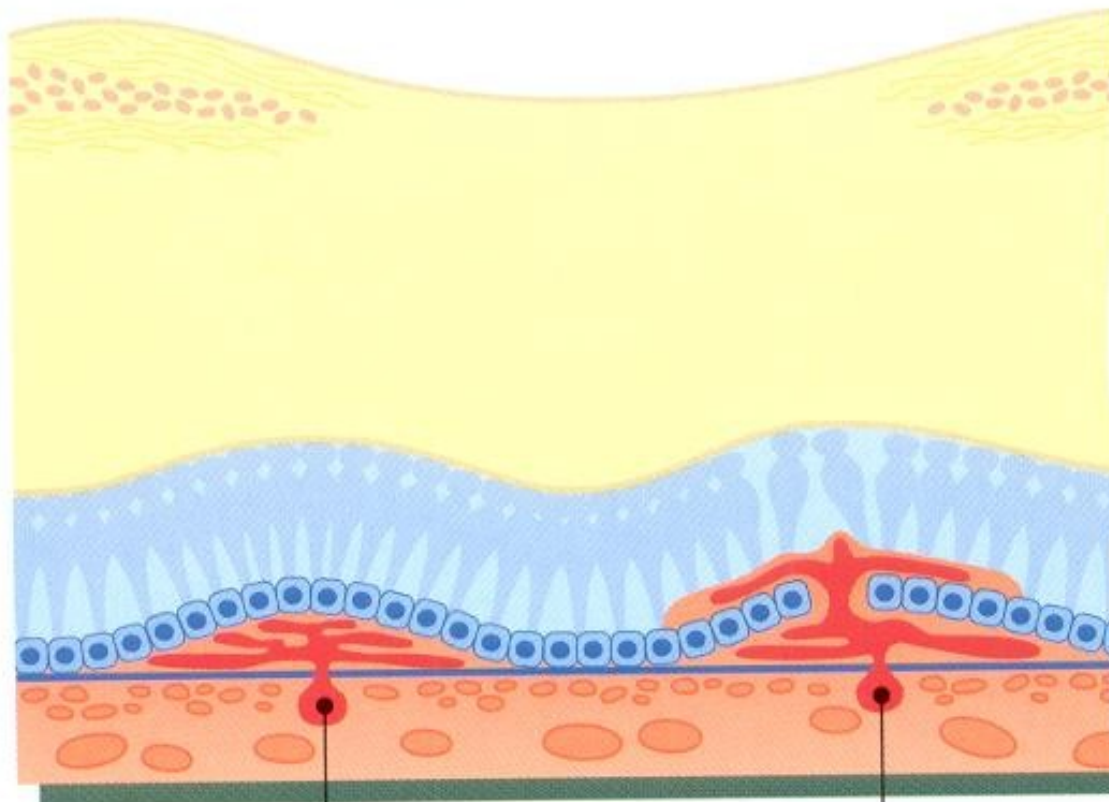
chorioideální
neovaskularizace
(CNV), serózní,
hemoragická a

fibrovaskulární
ablace RPE

CNV

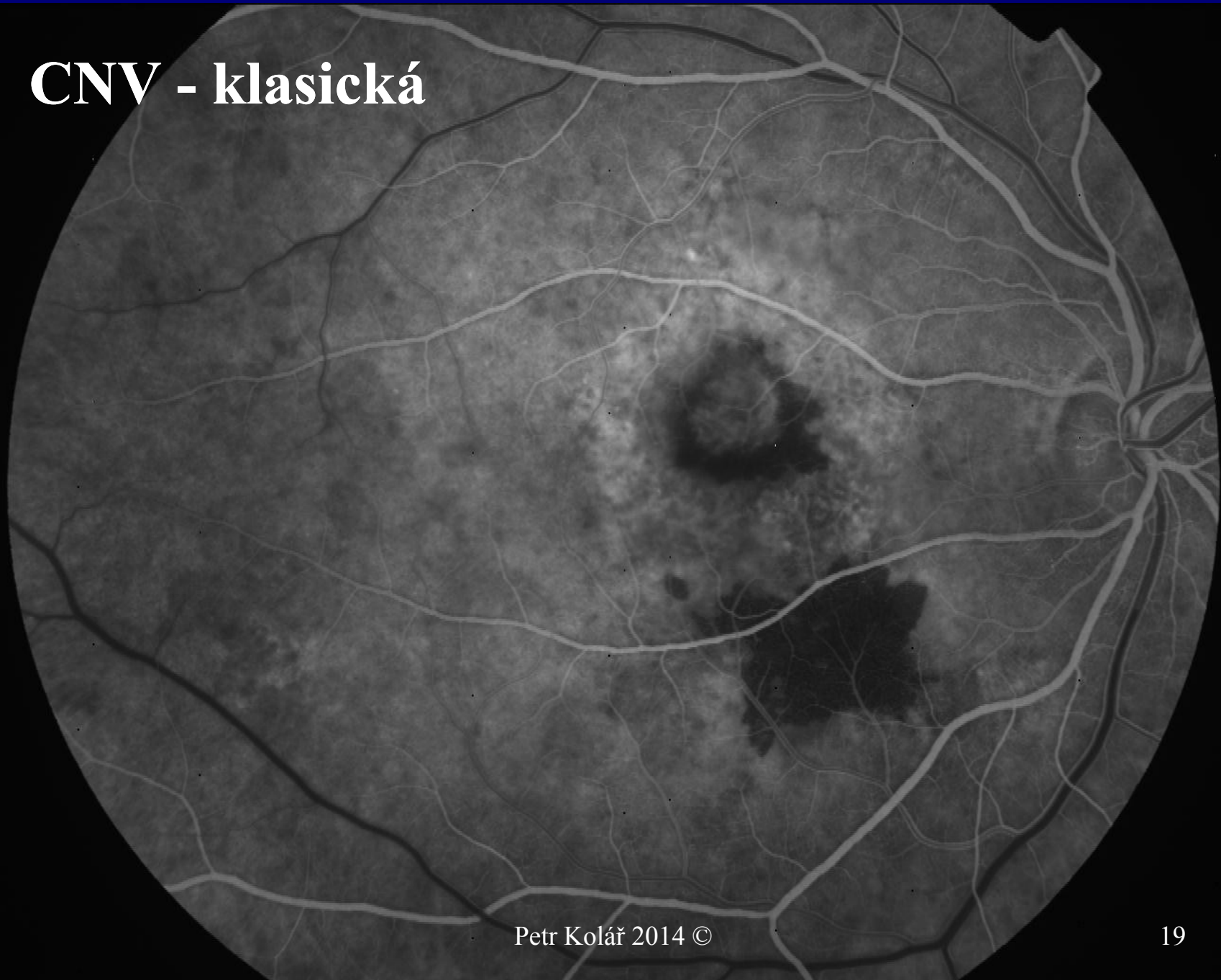
okulní CNV

klasická CNV

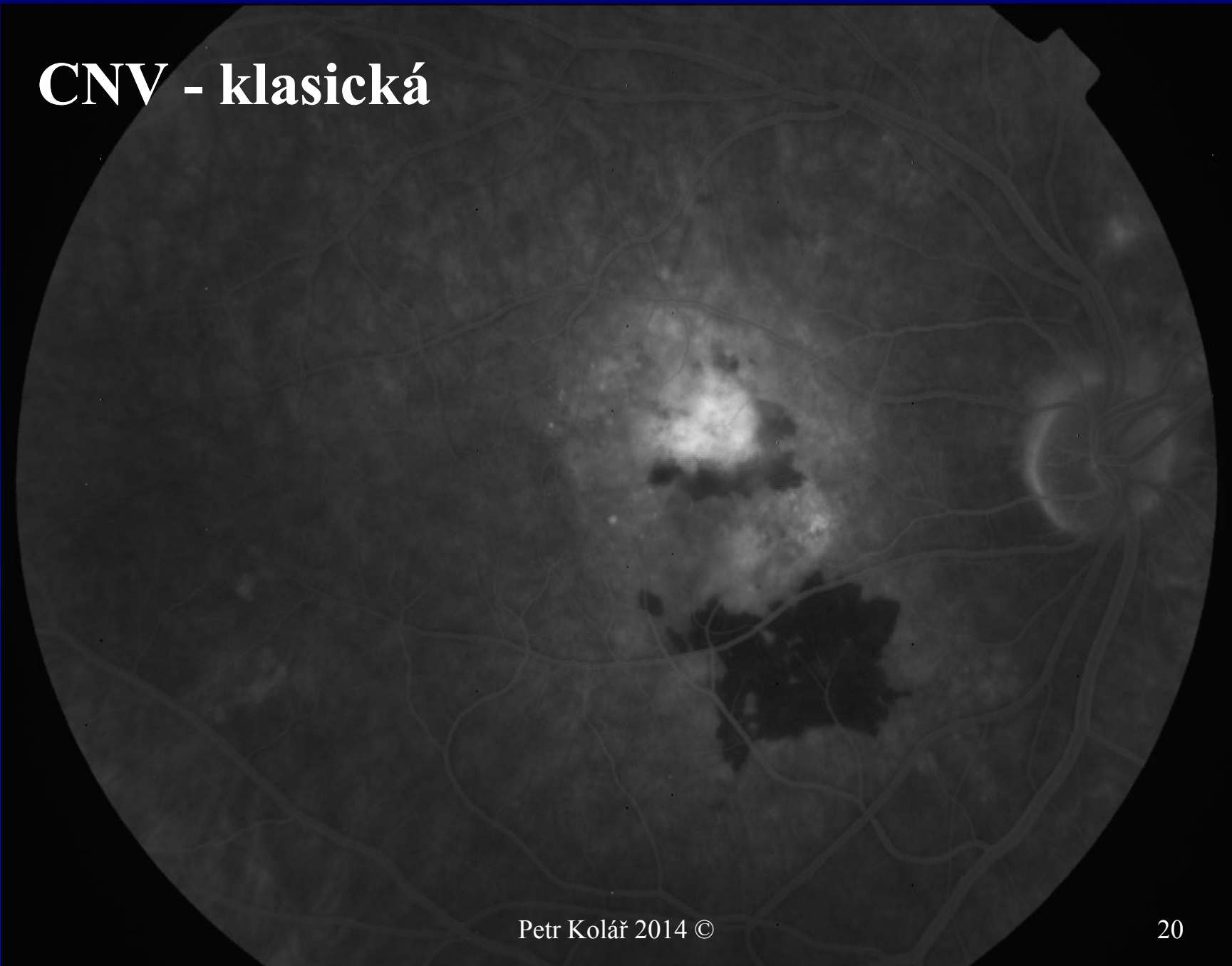
CNV - klasická

CNV - klasická

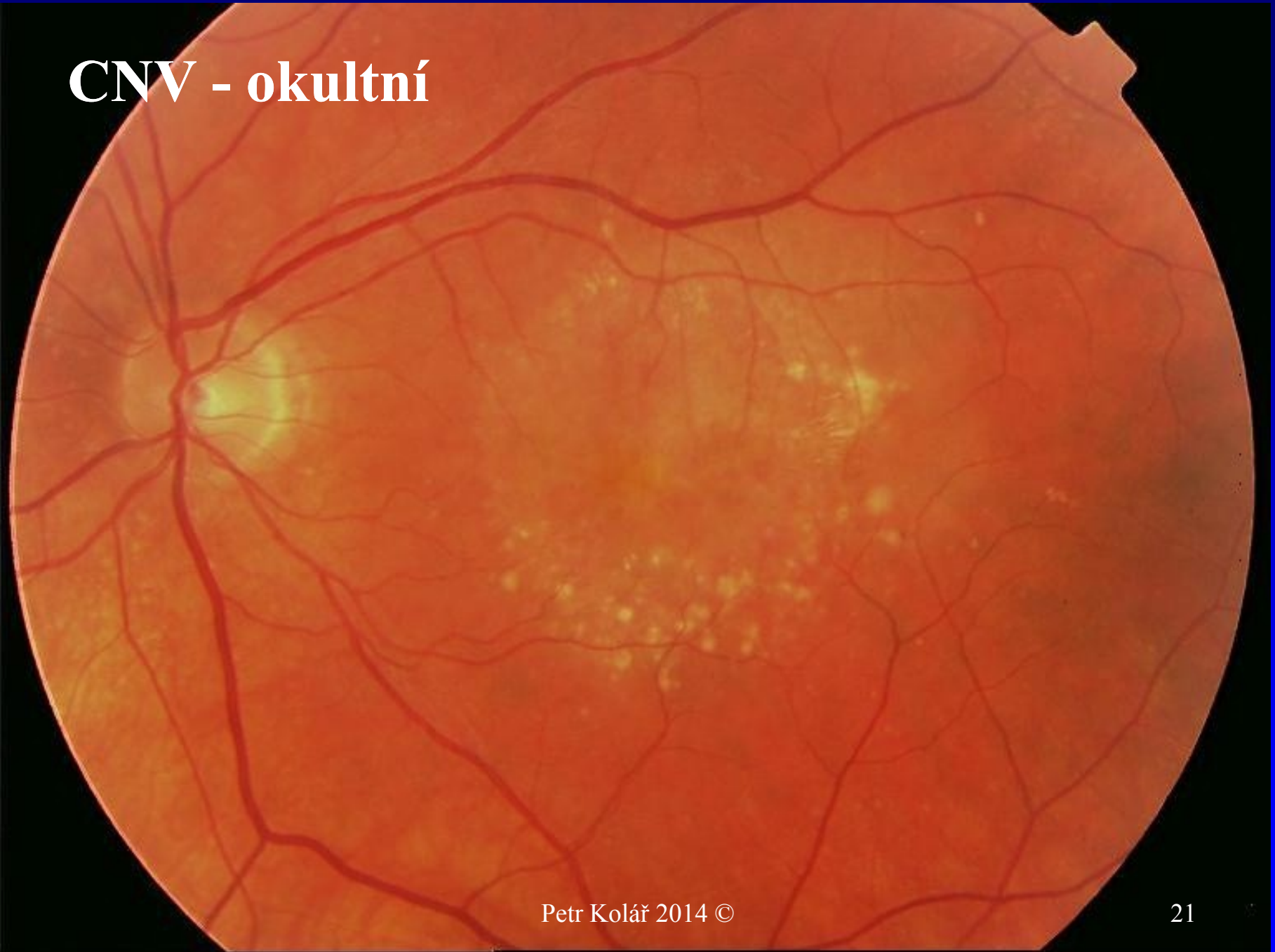

CNV - klasická

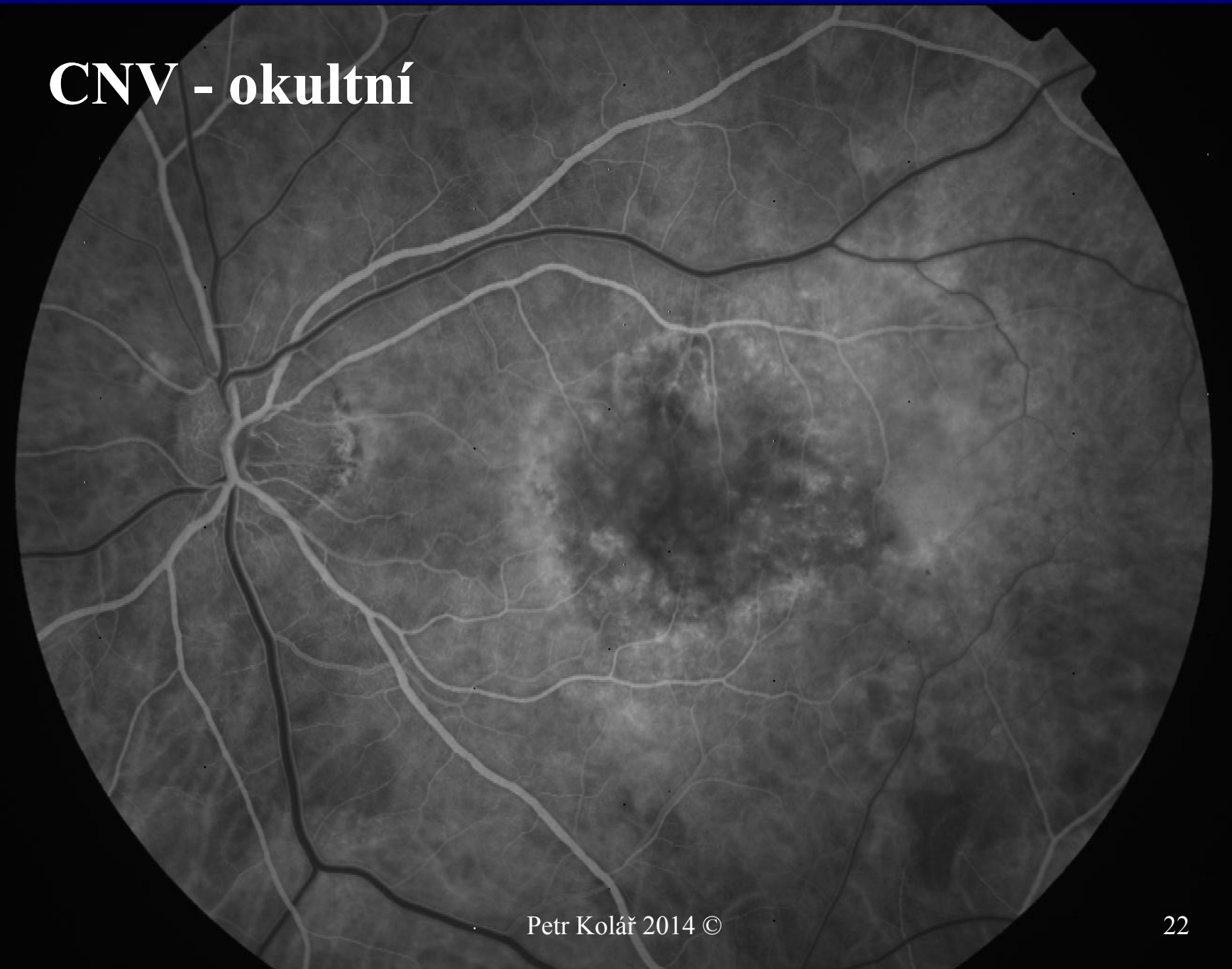

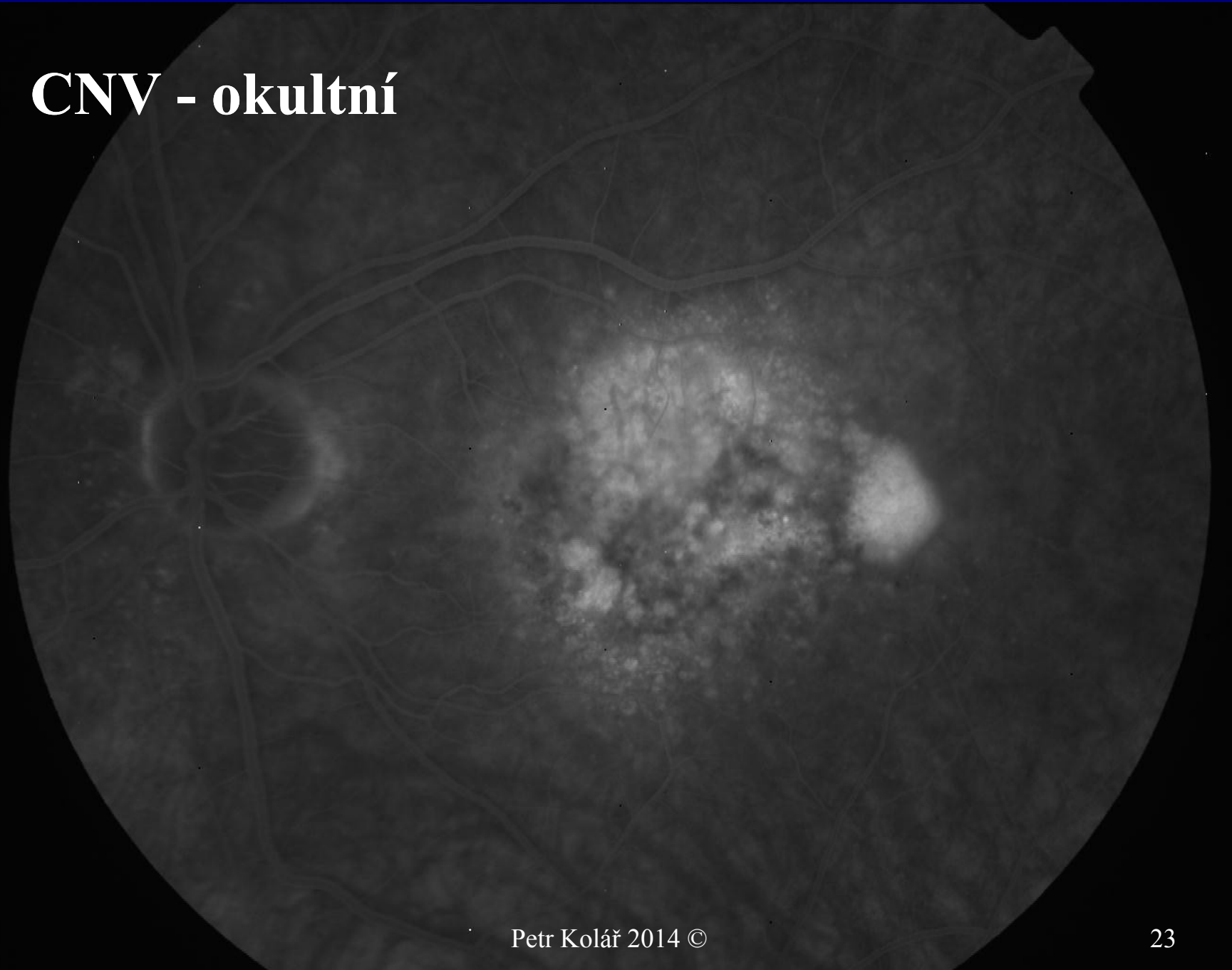
CNV - okultní

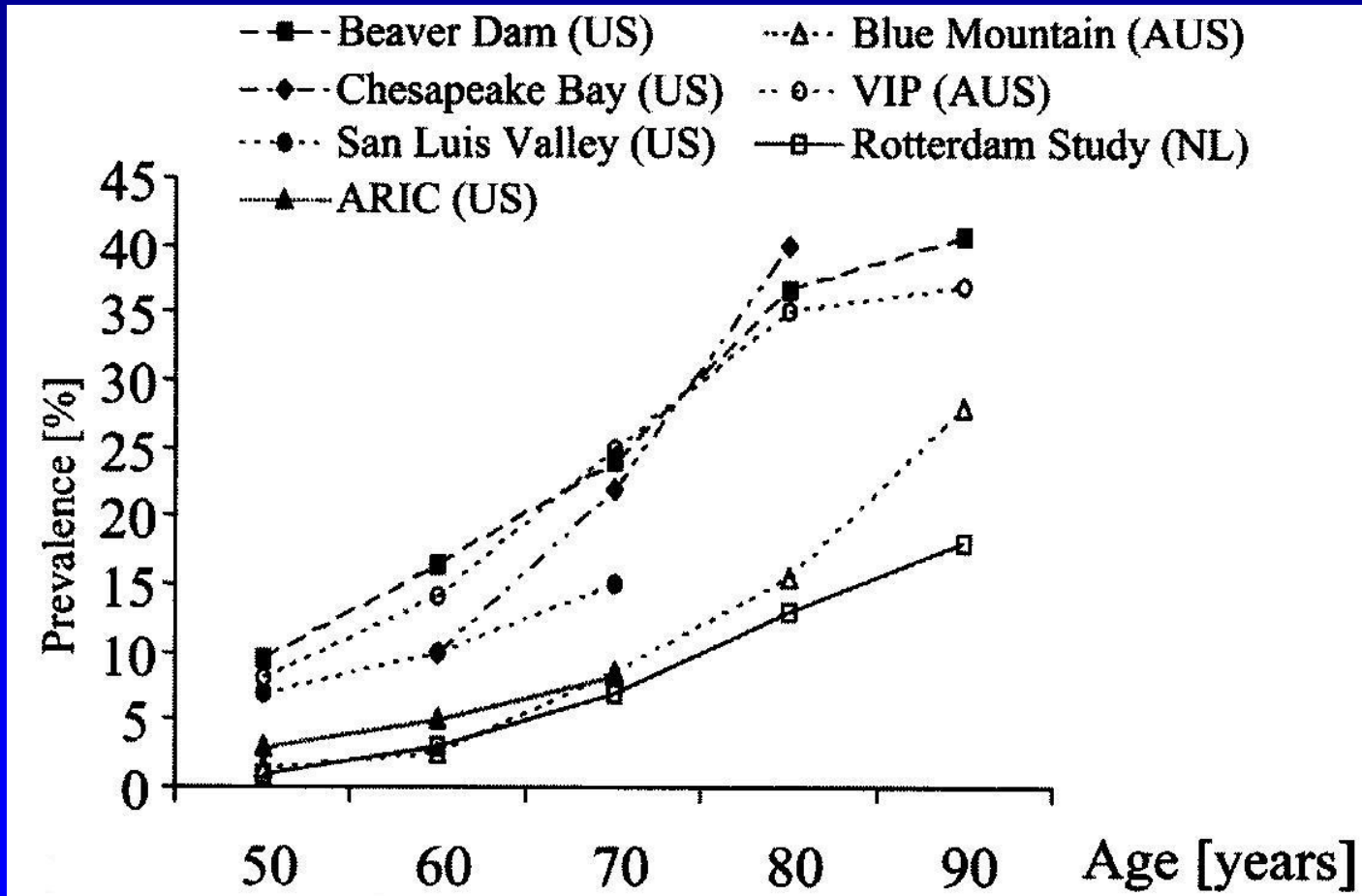
CNV - okultní

CNV - okultní

Prevalence VPMD

Rizikové faktory VPMD

- **Genetické faktory** (mutace genů komplementu CFH zvyšují riziko)
- **Rasové vlivy** (bílá rasa vyšší riziko proti černé)
- **Pohlaví a hormonální vlivy** (ženské pohlaví je spojeno s vyšším rizikem)
- **Oční rizikové faktory** (hypermetropie, modrá barva očí, operace katarakty)

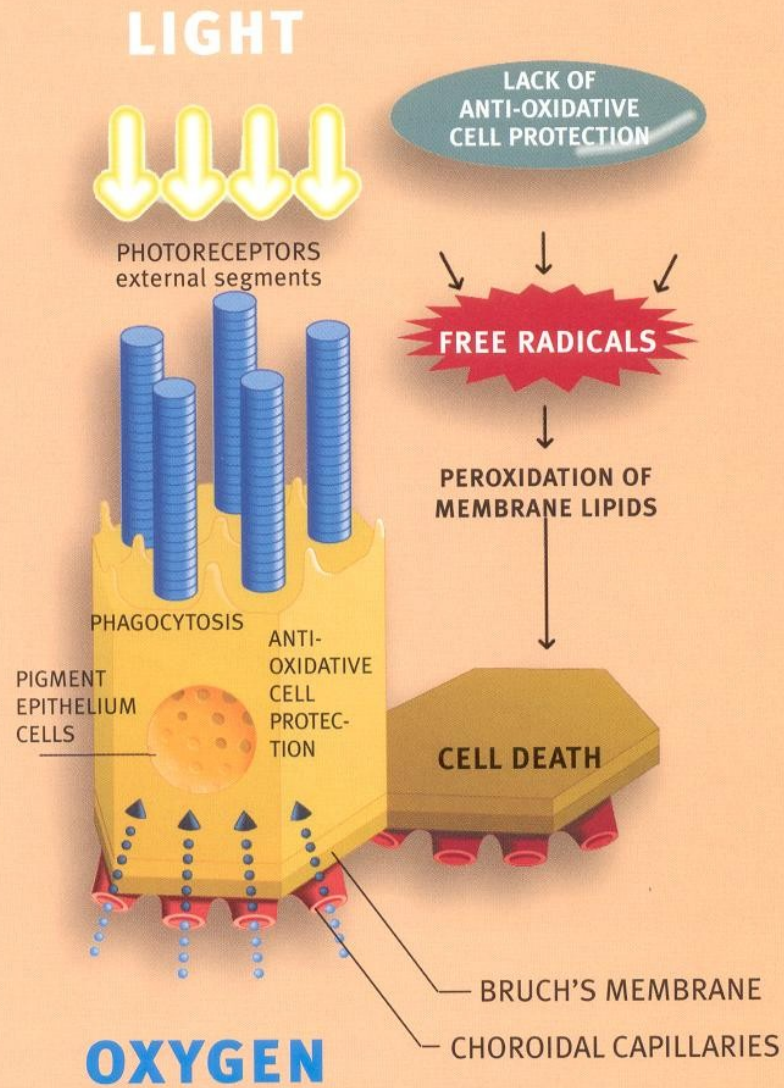
Rizikové faktory VPMD

- **Vlivy prostředí** (UV záření, modré světlo, kouření cigaret, konzumace alkoholu zvyšuje riziko)
- **Antioxidanty** (nízká hladina zvyšuje riziko)
- **Komorbidity** (ICHS, hypertenze a DM zvyšují riziko)

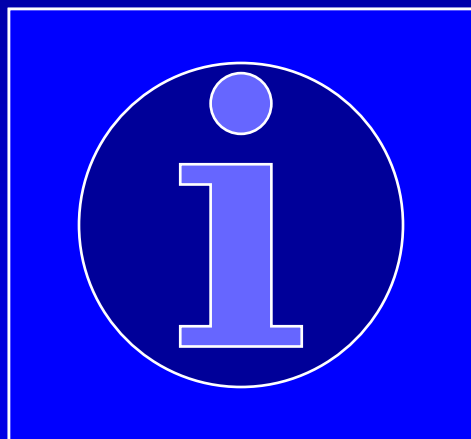
Antioxidanty

- **Oxidativní stres** – volné kyslíkové radikály
(O_2 , nenasycené MK, expozice světla)
- **Antioxidanty** (betakaroten, vitamin E,C) –
koncentrace ziko VPMD, pozitivní efekt při
substituci sporný

FREE RADICAL HYPOTHESIS OF THE AMD PATHOGENESIS

Shrnutí nejdůležitějších rizikových faktorů

věk

kouření

světlo

strava

žena

barva iris

Terapie VPMD

- **Farmakoterapie** (lutein, zeaxantin, mesoseaxantin snižují riziko vzniku a progresu VPMD, obsaženy v barevné zelenině)
- **Anti-VEGF terapie** (intravitreální aplikace u vlhké formy VPMD, Lucentis, Eyelea, Macugen)

Děkuji za pozornost